

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Din

za inozemstvo 20— „

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1

Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišstvo:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36

Podružnice:

Maribor, Barvarska ulica
št. 1. Tel. št. 22.

Celje, Aleksandra. cesta

Račun pri pošti, čekov.
zavodu šte. 11.842.

Ljubljana, 18. decembra.

Po dvoje velikih ekstremov si je v naši državi že četrto leto v boju. Tu velosrbska hegemonija, tam hrvatski in slovenski separatizem; tu komunisti in boljševizem, tam konservativni liberalizem.

Sredi med obema je nastala takoj po prevratu jugoslovanska demokracija, ki si je zapisala na svoj prapor jugoslovanstvo ter socialno pravičnost, ki išče sreče za našo novo državo v nacionalni harmoniji.

Izid ljubljanskih volitev ter nastop samoradikalne vlade v Beogradu izgledajo na prvi pogled kot debate za demokratsko stranko, pri temeljitejšem razmisletju pa pridemo baš do nasprotnega prepričanja. Klerikalno boljševiško - komunistična koalicija je na mestnem magistratu ljubljanskem za daljši čas ravnotako nemogoča, kakor je nemogoča velosrbski radikalni kabinet v Beogradu. Demokratska stranka je le začasno politična na stran tu in tam. Ni je sile, ki bi mogla preprečiti, da izide, četudi po težkih bojih z mentaliteto preteklosti, kot zmagovita nositeljica tako ideje jugoslovanstva, kakor ideje socialne pravičnosti.

Položaj, v katerega smo zabredli, je zelo poučen in če je le količkaj uvidljivost v našem narodu in v njem le iskrica ljubezni do nove države, mora priti do spoznanja, da z ekstremi ni mogoče graditi krepke in mogočnega Jugoslavije. Sedaj šele se bodo odprle oči vsem, ki so jih imeli zamrežene s preteklostjo, plemensko nestrpnostjo ter z demagoškim prekmuštvom. Že danes iščejo zapeljanci in zaslepljeni demokrati ter se začenjajo nanovo zbirati okoli njih. Da bi gosp. Radić ne uganjal na Hrvatskem svoje brezumne in brezvestne politike, da bi socialna demokracija ne zajadrala v komunistične avanture, da bi vsi oni, ki so računajo le s strastmi ljudstva, pokazali vsaj dobro voljo na gradbi države konstruktivno sodelovati in ne le posvečati svoje sile razdiranju in uničevanju, ne bi mogel danes sedeti v Beogradu do skrajnosti konservativen ter plemenski hegemonističen kabinet.

Mesto da bi Hrvati šli v Beograd, v parlamentu dokazali svojo zrelost in odličnost za državniške posle, so zadnja leta vodili naravnost samomorilsko politiko. Mesto da bi Slovenci kot en mož ponudili svoje skromne sile državi za pozitivno, četudi momentano nevaležno delo, urizirali so rajše doma gonjo proti Beogradu ter se izkali na prvi kot neprekosljivi modri in vsesilni.

Ob separatističnih orgijah Hrvatov in Slovencev je rasteel greben velosrbskim separatizmom. Naprej je bilo jasno, kdo mora podleči, ako se vname skrajni boj na tej bazi. Ako ničesar drugega, zadostuje za pravičen sklep v tem pogledu primerjanje zaslug, ki jih imajo za ustanovitev in ohranitev naše nove države radikalci, ali pa Radićevci in klerikalci. To so zgodovinska fakta, ki se ovreče sploh ne dajo, pač pa reparirati. S plemenskim separatizmom Hrvatov in Slovencev, s popolno nezrelostjo za sodelovanje na državnih poslih, je to seveda izključeno.

Kaj prinese samoradikalni režim, bomo šele videli. Ni pa nobenega dvoma, da je dolgotrajna kriza v naši državi dosegla svoj vrhunec. Sestava kabineta kaže, da je sedaj prišel čas, ko pravi Nemec: Brech-n oder biegen.

Demokratsko - radikalni režim je padel radi zagrebškega kongresa in zato, ker je Ljuba Davidović in del demokratskega kluba samo koketiral z zagrebško resolucijo. Posvečenim krogom je bilo znano razpoloženje v Beogradu radi zagrebškega kongresa. Poznal ga je gosp. Pašić, gosp. Pribičević, a tudi gosp. Davidović. Situacija je zahtevala popolno jasnost in niti najmanjšega dvomja. Slovenski kongresisti, ki so tudi v tem vprašanju v temi mahali okoli sebe kar na slepo, so dolžili Svetozarja Pribičevića nepustljivosti. Sedaj lahko vidimo, da je imel Svetozar prav in da se bila njegovi politiki nasprotna prizadevanja le pogrešna nada. Škoda, ki je nastala, bo v najizdatnejši meri zadela kongresiste, ki so razdvajali demokrate, misleč, da s tem sebi najbolj koristijo.

V Ljubljani je pri volitvah konservativni liberalizem pripomogel do uspeha komunistom. Gospoda ni bila zadovoljna s srednjo potjo demokratov.

Ekstrem v Beogradu, ekstrem v Ljubljani. Oba sta za narod in državo nedopolna.

**Pridobivajte „Jutro“
nove naročnike!**

Narodna skupščina se sešane v četrtek

RAZPUST SKUPŠČINE.

Beograd, 18. decembra. r. Danes dopoldne je poslal ministrski predsednik Pašić predsedniku skupščine dr. Lukiniću pismo, v katerem ga prosi, da naj skliče sejo skupščine za sredo ob 9. dopoldne. Pismu je bil priložen tudi ukaz o imenovanju nove vlade. Dr. Lukinić je odgovoril Pašiću, da je predlagani rok prekratek, ker je nemogoče, da bi do takrat prišli v Beograd poslanci, od katerih se nahaja sedaj velika večina v svojih volilnih okrajih, oziroma na svojih domovih.

Popoldne je imel ministrski svet sejo, po kateri je gosp. Pašić poslal dr. Lukiniću novo pismo, v katerem ga prosi, da skliče sejo narodne skupščine za četrtek 21. t. m. ob 16. Dr. Lukinić je

smatral, da je ta rok ugodnejši, kakor v sredo ter je sklical sejo narodne skupščine za četrtek ob 16. z nastopnim dnevnim redom: 1.) Volitev odbora za pretes invalidskega zakona. 2.) Volitev odbora za pretes in popolnitev stanovanjskega zakona. 3.) Volitev odbora za pretes pogodbe s češkoslovaško republiko glede izvoza vina in uvoza piva. 4.) Prošnje in pritožbe.

Seveda pa do razprave o tem dnevnem redu ne bo prišlo, ker bo po dose danih dispozicijah že poprej prečitan ukaz o razpustu skupščine in razpisu novih volitev, nakar se bo skupščina takoj razšla.

Vladna obstrukcija v finančnem odboru

PRVI VLADNI PORAZ. — RADIKALCI ZAPUSTILI SEJO.

Beograd, 18. decembra. r. Danes popoldne je imel finančni odbor sejo. Na dnevnem redu je bila volitev predsednika in podpredsednika. Pred volitvami so radikalci zahtevali zase tudi mesto predsednika in podpredsednika ter povdarjali, da jih morajo demokrati v tem podpirati. Opozicija je ta predlog odklonila, vsled česar so radikalci med ironičnimi klici opozicije »Vlada obstruira!« zapustili sejo. Odšlo je devet članov radikal-

cev, dočim je ostala na seji opozicija z 18 člani. Opozicija je za mesto prvega podpredsednika predlagala. Člana jugoslovanskega kluba, vendar je ta klub kandidaturu odklonil. Za predsednika je bil nato izvoljen g. Voja Veljković, za podpredsednika pa zemljoradnik Uroš Stajić. Ker so radikalci zapustili sejo, je vodil sejo kot najstarejši član posl. Franić.

Vlasi imenovanja radikalne vlade

RAZBURJENJE V BEOGRADU. — ZASLEPLJENOST KONGRESISTOV.

Beograd, 18. decembra. n. »Slobodna Tribuna« je objavila o imenovanju nove vlade uvodnik, v katerem poudarja, da se cilji Pašića in Pribičevića nikakor ne razlikujejo. List pravi, da hoče Pribičević prisiliti Pašića v koalicijo. Pribičevićeva politika je Pašićeva in kdor hoče to politiko, je bolje, da preide takoj k Pašiću. List zavrzuje: »Ni dvoma, da nameravajo radikalci za volilno vladno močen in neobičajen udarec in da mora celokupna opozicija netvariti močno fronto; toda ali se morejo šteti v opozicijo oni, ki so šele predvčerajšnjim, in sicer naravnost s silo bili vrženi iz vlade od svojih predvčerajšnjih zaveznikov? Kje ima opozicija garancije, da Pribičević ne bo v kakem trenutku zopet preskočil k Pašiću. Ako je Pribičević res grdo izigran od Pašića, — prav mu je — ako se nahaja v njegovi novi igri, da doseže kake druge cilje, potem za Pribičevića ni mesta v opozicijskem bloku. Ta blok morajo voditi in navdahniti drugi principi in druge metode ter drugi zanesljivi in boljši ljudje in politiki. (Iztresenje že pride še tudi za zaslepljeno gospodo okrog »Slobodne Tribune«. Uredništvo.)

Beograd, 18. decembra. gr. Sestava radikalnega kabineta vzbuja v vseh jugoslovanskih krogih ogorčenje. Hegemonistični značaj Pašićeve vlade je še bolj povdaren s tem, da sta bila v vlado privzeta po eden Slovenec in Hrvat kot nekaka ministra krajana povsem po

nekdanjem dunajskem vzorcu. Zato nista dobila nobenega resorta, temveč sta ostala brez portfelja. Radikalci so sicer hoteli nekoliko prikriti svoje težnje s tem, da so vabili v kabinet dve mali parlamentarni skupini, slovensko SKS in pa muslimansko tkzv. Maglajčevu grupo. SKS je brž spoznala, da se jo hoče politično zlorabiti in ji natovariti najtežje odgovornosti za ceno ministrskega položaja. Zato je v zadnjem trenutku odbila sodelovanje z radikalci. Isto store tudi Maglajčevci. Sklep obeh teh grup je dokaz, kako osamljena je v celem našem političnem življenju radikalna stranka.

Tkzv. kongresistični krogi, ki so neprestano pridigovali, da treba strmoglaviti dosedanj režim, ker pride potem na vrsto vlada, ki bo odobrvala njihove naore, so globoko konsternirani. Med voditelji parlamentarnih strank, so se vršili danes razgovori, da se v nekaterih taktičnih vprašanjih doseže skupno postopanje.

»SRBSKI DVOR«.

Beograd, 18. decembra. r. Današnja »Tribuna«, organ g. Pašića na dveh mestih govori, o »srbskem dvoru«, tako v brzojavki glede smrti češkoslovaškega poslanika Kaline, kjer pravi list, da je bil Kalina poslanik na srbskem dvoru, ter v brzojavki iz Aten, kjer se govori o novem grškem poslaniku na srbskem dvoru.

Smrt poslanika Kaline

Praga, 18. decembra. u. Češkoslovaški poslanik in pooblaščen minister v Beogradu Kalina je včeraj umrl v praškem sanatoriju.

V petek je težko bolan dospel iz Beograda ter včeraj podlegel svoji hudi bolezni, raku.

(Glej članek na 2. strani!)

POSOJLO BEOGRAJSKE OBČINE.

Beograd, 18. decembra. n. Beogradska občina je začela pogajanja z nekim angleškim društvom za posojilo v znesku 700.000 zlatih funtov šterlingov na obresti po 7 in pol odst. Občina mora posojilo vrniti v roku 40 let. Anuitete so začetno plačevati po dveh letih.

PREPREČEN ATENTAT NA EKSPRESNI VLAK.

Pariz, 18. decembra. u. Po neki rimski vesti, je policija aretirala pri Spezi večjo anarhistično bando, ki je hotela v trenutku, ko bi vozil mimo luksuzni vlak iz Rima v Pariz, pognati tir v zrak. Bombe in eksplozivne snovi so našli tamkaj blizu. Eden izmed aretirancev je izpovedal, da gre za večjo organizirano anarhistično tolpo, ki ima na vesti že več težkih zločinov.

Otvoritev vseslovanskega dijaškega kongresa

MINISTER DR. BENEŠ O NALOGAH SLOVANSTVA.

Praga, 18. decembra. u. Včeraj je bil v Pragi odprt kongres slovanskega dijaštva. Zunanji minister dr. Beneš je ob tej priliki govoril o kulturnih nalogah slovanskega dijaštva z ozirom na sedanje politične razmere. Dr. Beneš je dejal med drugim:

»V tem kongresu vidim simbol začetka nove bodočnosti. Tukaj so zbrani zastopniki dijaštva Bele Rusije, Bolgarije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Lužičkih Srbov, Poljske, Rusije in Ukrajine. S tem ima kongres značaj nepolitičnega delovnega združenja. Največji pomen za bodočnost leži v tem, da so trije slovanski narodi dosegli svoje ujedinjenje in državno samostojnost, ki je prej niso imeli, in da največja predvojna slovanska država še ni izvedla svoje nove organizacije.«

Dr. Beneš je nadaljeval: »Ne smemo si prikrivati dejstva, da so difference med dvema samostojnima narodoma mnogo bolj nevarne kot difference med dvema odvisnima narodoma, ki sta se mogla sklicevati vedno na tretjega — krivca. Vrsta političnih vprašanj ima danes do-

cela drug značaj kot pred vojno. Tako izgleda problem jugoslovanskega ali češkoslovaškega edinstva danes čisto drugače kot pred vojno ter kaže znake, na katere se pred vojno sploh ni mislilo in ki so docela izpremenili značaj tega vprašanja. V gospodarskem oziru slovanski narodi niso tako razviti kot zapadnoevropski narodi. Slovanska gospodarska politika bo morala stremeti za tem, da z najožjim gospodarskim sodelovanjem doseže višjo stopnjo, da ne postanemo žrtve gospodarske politike drugih, neslovanških narodov. V kulturnem oziru se bo morala slovanska kulturna politika voditi v znamenju solidarnosti vseh slovanskih narodov. Kongres bo mnogo doprinesel k medsebojnemu spoznavanju slovanskih narodov.«

Govor dr. Beneša je bil sprejet z velikim odobravanjem. Kongres se vrši v veliki dvorani praškega magistrata. Zunanji minister dr. Beneš je prevzel protektorat kongresa, ki je danes dopoldne pričel s svojim delom.

Energične odredbe nove poljske vlade

ŠEF GENERALNEGA ŠTABA MINISTRSTVA PRESEDNIK. — DISCIPLINIRANJA V ARMADI.

Varšava, 18. decembra. s. Novi poljski kabinet, ki se je sestavil sinoči, je danes zjutraj prisegel v roke namestniku predsednika sejmškemu maršalu Rataju. Vlada je sestavljena tako-le:

Ministrski predsednik in notranji minister: divizijski general in šef generalnega štaba Ladislav Sikorski;
zunanji minister: dosedanj poslanik v Bukarešti Aleksander Skrzynski;
finančni minister: Jastrzebski;
minister za vojaške zadeve: Sosnkowski;
minister za vero in prosveto: Mikulowski-Pomorski;
prometni minister: Zagorny-Marynowski;
trgovinski minister: Strassburger;
poljedelski minister: Raczynski;
minister za javna dela: Lapuszenski;

minister za ljudski blagor: Chodoko;
minister za socialno skrbstvo: Darowski.

Vlada Sikorskega je pričela svoje delo z energičnimi odredbami, da za vsako ceno vzdrži v državi mir in red. Danes sta bila aretirana dva adjutanta generala Hallerja, in sicer polkovnik Modelski in kapetan Malinowicz. Aretirani je bil tudi polkovnik generalnega štaba Do-wojno Sollohr. Več vojaških poveljnikov je bilo odstavljenih, med njimi poveljnika v Krakovu in Premislu. Proti nekaterim častnikom je uvedena preiskava. Med njimi je tudi svak voditelja socialistične stranke Dubanowicz.

VOLITEV PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Varšava, 18. decembra. s. Volitev novega predsednika poljske republike se vrši v sredo dne 20. decembra opoldne.

Iz seje celjskega obč. sveta

Celje, 18. decembra. Zupan dr. Hrašovec odprl ob 18. uri občinsko sejo in prede takoj na dnevni red, ki obsega poročila posameznih odsekov. Soglasno se ugotovi prošnji mestnih uslužbencev za enkratni nabavni prispevek. Z ozirom na finančno stanje občine se jim izplača všteti mestne upokojence 25 odst. celokupnih mesečnih prejemkov. Ako bi se jim ugodilo v polni meri, bi obremenili ta izdatek občinske finance za 400.000 K, za kar pa v proračunu 1922 ni kritja. Pri tej priliki se je tudi ugotovilo, da stanejo mesto vsi uslužbenci pri občinskih podjetjih letno okoli 5 milijonov kron. So to ogromni izdatki, ki niso v razmerju s številom mestnega prebivalstva. Pri prihodnjem proračunu bo treba radi tega obravnavati vprašanje, kako se bo ves upravni aparat znatno skrčil.

Cestno-policijski red se odobri s pripombo, da je motenje nočnega miru s kričanjem po kavarnah in gostilnah ter preglasnim igranjem na glasovirju v privatnih stanovanjih prepovedano. Trgovcem se prepove obsejanje njihovega blaga na ulico izven izložbe. Olepševalnemu društvu se odvzamejo neka bremena, ker spadajo v proračun mestne občine.

V domovinski zvezo se sprejmeta: inženir Edvard Kanduher in klepar Ivan Staube. Obrtno nadaljevalni šoli se izplača takoj redna podpora letnih 28.000 K. Dovoljilo se izredne podpore »Društvu za zaščito dece v Celju« za božičnico 4000 K in dekliski meščanski šoli za učila in knjige revnim učencem, kojih stariši imajo v mestu stalno bivalično, 10.000 K.

Tarifa mestne tehtnice se poviša toliko, da znaša najviš. pristojbina 12 K. Zadruga zveza prosi občinski odbor, da velja pogojl za nakup stavbišča ob Kralja Petra cesti tudi za leto 1923, ko namerava zidati trinadstropno hišo. Prošnji se ne ugodi; pač pa se ji ponudi cel kompleks, ako se zaziđa celo stavbišče.

Aprovizacijski odbor sklicuje in vodi odslej uradni predstavnik. Pri tej priliki se kritizira sestava tega odbora, ki ne nudi konsumentom zadostnega zastopstva. Pravilnik za pobiranje progresivne davščine na najemnine v svrhu zidanja projektiranih stanovanjskih hiš se odobri. Ostaščine bodo pobirali na podlagi predpisa mestnega magistrata hišni posestniki: za pravilno faširanje podnajem-

nine pa so odgovorni najemniki sami. Za 1922 se ta gosaščina še ne bo pobirala. Za 1923 pa se sklene, da se predloži pokrajinski upravi za Slovenijo v odobritev izmera, v kateri je bila določena že za 1922: do 400 K znaša 2 odst. Največ pa 15 odst. nad 15.00 K.

Zakupna pogodba mestne občine z gospodom Batičem, lastnikom zimskega kopališča, se podaljša za 1923. V kratkem se bo izdelal proračun za zgradbo novega modernega kopališča. Pri dosedanjem obratu se izvrše najnujnejša popravila. Občinski odbor odobri zakupno pogodbo s celjskim odsekom savinjskega podružnice SPD. glede mestnega Kumrovega posestva pod Dostom, ki ga namerava preurediti v zavetišče in izhodišče za zimski sport za dobo 10 let. Najnujnejša popravila naj izvede društvo samo, zato pa se mu odpiše za 1923 najemnine. Pogodba bo stopila v veljavo z novim letom.

Vse debate so bile stvarne in najlepši sporazum je vladal med vsemi strankami, kar mora biti le v korist mestnega občinskega gospodarstva.

Seja je bila zaključena ob 21. uri.

Sport

Nedeljske nogometne tekme.

Praga: Kot zadnja tekma za prvenstvo ČSSF se je vršila v nedeljo tekma med prvakom češke srednje zveze Sparta in prvakom province Hradec Kralov. Sparta je porazila svojega nasprotnika s 7 : 0 in postane s tem prvak ČSSF. Kot tak se bo spomladi udeležila tekem za prvenstvo republike. Teh tekem se bodo poleg Sparte še udeležili prvaki nemške, židovske in madžarske nogometne zveze za Češkoslovaško, tako da bo imela Sparta precej težko stališče.

Dunaj: Prvenstvene tekme I. razreda. WAC : Rapid 2 : 2 (1 : 0), Sportklub : Vienna 1 : 0 (0 : 0), Amateure : Rudolfs-hügel 3 : 1 (2 : 0), WAF : Hertha 2 : 1 (0 : 1), Floridsdorfer : Stimmering 4 : 1 (2 : 0). — II. razred. Najvažnejša tekma je bila to nedeljo v drugem razredu, kjer je Slovan pred 10.000 gledalci porazil Germanio z 1 : 0 (0 : 0). (Podrobne komentarje o teh tekmah prinesemo radi pomanjkanja prostora v četrtkovi prilogi Urad.)

Berlin: Severna Nemčija : Berlin 4 : 4

sedaj na strehi naslanja na dimnik in
kljubuje burji . . . kakor da bi nekoga
pričakoval . . . in ki ta čas misli na
nje, na delavce, na prebivalstvo blo
kov, na njihove svobodnejše prednike
. . . in na revolucijo, ki naj bi člove
štvu vrnila nekdanjo svobodo in sta
ro pravdo . . .

* **Proslava rojstnega dne kralja Aleksandra v Ljubljani.** Ljubljana je v nedeljo na svečan način proslavila rojstni dan Njeg. Veličanstva kralja. V mestu je vladalo svečano razpoloženje, skoro vse hiše so bile okrašene z narodnimi in državnimi zastavami. V stolni cerkvi je škof dr. Bonaventura Jeglič opravil slovesno službo božjo in »Te deum«, katere so se udeležili pokrajinski namestnik Ivan Hribar, zastopniki civilnih in vojaških oblasti ter mnogo občinstva. Pred cerkvijo je bil zbran vojaški oddelek, na koru pa je igrala godba dravske divizije. Tudi pravoslavne službe božje, katero je opravil v pravoslavni kapelici v vojaški palači slovesno službo božjo in »Te deum«, katere so se udeležili poleg zastopnikov naših oblasti tudi v Ljubljani se nahajajoči predstavniki tujih držav. V obeh gledališčih so bile zvečer slavnostne predstave.

* **Po celi Jugoslaviji** so v nedeljo slovesno praznovali kraljevi rojstni dan. Proslava ni bila omejena na službene prireditve v cerkvah in drugod, ampak ji je povsod prisostvovalo tudi prebivalstvo. Vsi večji kraji so bili okrašeni z zastavami, pri čemer sta se to pot v Sloveniji zlasti odlikovala Maribor in Celje.

* **Inozemstvo in kraljev rojstni dan.** V Parizu se je povodom kraljevega rojstnega dne vršila svečana služba božja v ruski cerkvi. Prisostvovali so ji kraljevič Gorgije, naš pariški poslanik in številni člani jugoslovanske kolonije. V Varšavi je naš tamkajšnji poslanik Simić povabil na slavnostni obed tudi jugoslovanske visokodolce. V lepi zdravici je slavil kraljeve zasluge za ujedinjenje troimenega naroda, naktar je predsednik jugoslovanske omladine naglašal kraljev pomen v državni življenju.

* **Minister dr. Zupanič** se je včeraj popoldne odpeljal iz Ljubljane v Beograd.

* **Kraljev dar.** Kralj Aleksander je naklonil sobojevniku pokojnega kralja Petra I. Osvoboditelja gosp. Viktorju Merlaku iz Ljubljane kot božično darilo znesek 1000 dinarjev.

* **Novi italijanski poslanik v Beogradu.** Novoimenovani italijanski poslanik na beograjskem dvoru marki Negritti je prispel v Beograd ter je v soboto nastopil svoje službeno mesto. V kratkem bo sprejel v posebni avdijenci pri kralju, kateremu izloži pri tej priliki svoje akreditivne listine.

* **Z zagrebiškega vseučilišča.** Ravnatelj trgovske akademije v Zagrebu dr. Milan Prebeg je imenovan za rednega profesorja občne svetovne zgodovine, a knjižničar vseučiliščne biblioteke Zagrebu dr. Artur Schneider za rednega profesorja zgodovine umetnosti in kulture — oba na zagrebiški univerzi.

* **V spomin Putniku in Mišiću.** Zadnja številka »Vojnega lista« objavlja ukaz, s katerim se sedemnajstemu polku daje ime: Polk vojvode Mišića, devetnajstemu polku pa ime: Polk vojvode Putnika.

* **Nov tednik.** Kakor nam poročajo, začne z Novim letom izhajati v Ljubljani tednik »Orjuna«, glasilo organizacije jugoslovanskih nacionalistov na slovenskem ozemlju. Kakor znano, je organizacija jugoslovanskih nacionalistov močno razvita, posebno v Dalmaciji (v Splitu je osrednji odbor) in Vojvodini. Razširja se pa organizacija prav živahno po celi državi, v najnovijem času tudi po Slovenskem.

* **Iz hrvatske narodne cerkve.** Kakor poročajo hrvatski listi, sta se v hrvatsko - katoliški župniji sv. Križa v Zagrebu poročila te dni dva duhovna: Aleksander Salinger, kaplan v Drageničih, z učiteljico štefko Miklavčičevo, ter dr. Josip Mihljan, bivši tajnik nadškofijskega ženičnega sodišča v Zagrebu, z učiteljico Anko Turičevno.

* **Aretacija ženskega kurirja.** Kakor poročajo beograjske »Novosti«, so naše oblasti prošle soboto aretirale neko gospodično na potu v Budimpešto ter zaplenile kurirsko pismo za madžarsko vladu. Ugotovilo se je, da dotična gospodična vrši že dve leti kurirsko službo med Beogradom, kot centralo razpletene špijonažne mreže, in Budimpešto. Iz zaplenjene korespondence je razvidno, da razvija Madžarska resno akcijo za odcepitve onega dela Vojvodine od Jugoslavije, kjer se nahaja madžarsko prebivalstvo. V zadevi se vrši stroga preiskava.

* **Glas naših najbednejših.** Bliža se božič in za njim prihaja Novo leto. Naši sotrpini, to go slepci, so prepotrebni vsestranske podpore in zato se obračajo do vseh plemenitih src, da položijo dar najbednejšim na oltar. Ime naših plemenitih darovalcev se bodo objavila v vseh časovnikih. Milodare sprejema pisarna »Podpornega društva slepih« v Ljubljani, Wolfova ulica 12.

* **Smrtna kosa.** Zadet od kapi je umrl dne 17. decembra v celjskem kapucinskem samostanu p. Rudolf Marolt, dol goletni katehet na celjski okoliški in deklški samostanski šoli. Kot koncilijanten duhovnik je bil v vseh krogih priljubljen. N. v. m. p.

* **Izpremembe v državni službi.** Višji agrarni zemljemerec Ferdinand Čermak pri pokrajinski upravi v Ljubljani je stal no upokojen, višji agrarni zemljemerec Albin Zakrajšek v Ljubljani je stavljen za razpoloženo kmetijskemu ministrstvu.

* **Revizija ljubljanskih bank.** Komisijo ki jo je pod vodstvom generalnega inspektorja Acimovića odredil minister Ku manudi za revizijo bančnega poslovanja z devizami in valutami je včeraj brzojavno odpoklical novi finančni minister Stojadinović.

* **Nekaj za pouk in kratek čas.** Zaradi pomanjkanja patriotizma nas denuncira »Slov. Narod« čes, da je prišel kralj pri »Jutru« v nemilost in da mu vsled tega naš list ni privoščil za rojstni dan uvodnika (kakor »Slov. Narod«) temveč le dnevnico notico! Tako prisrčno se nam že dolgo ni dopadel nobeden od Narodovih medvedje-okornih polemčnih šlagerjev. Priznati pa moramo, da je na 16. decembra imel »Slov. Narod« res enkrat aktualen uvodnik, ko sicer običajno zavzame svoje stališče napram dnevnim dogodkom šele v občutni časovni distanci (napram obč. volilnemu redu za Slovenijo n. pr. šele čez leto dni!) Tega priznanja ne moremo zmanjšati niti s konstatacijjo, da se aktualnost dogodka od 17. decembra ponavljata vsako leto. V ostalem smo si še enkrat prečitali Narodov uvodnik in našo notico in povsem objektivno smemo reči, da je v »Jutrovih« kratkih besedah ob priliki kraljevega rojstnega dne več vsebine nego v Narodovih trkolonskih izjavanjih. In to je pri vseh skromnostih vendar tudi nekaj, ne? — Sploh, o j te kajenge! Te dni smo zopet imeli priliko opazovati, koliko neresnosti in nevednosti se prodaja pri nas v dnevnem časopisu. Po starem pravilu, da so tisti najbolj glasni, ki najmanj vedo, nosi seveda tudi v tem oziru zastavo bivši Peskov list. V nedeljo je naznanil umor predsednika poljske republike kot umor poljskega ministrskega predsednika, v tekstu pa celo »bivšegamin. predsednika«. Pri »Jugoslaviji« torej še niso vedeli za dogodek, ki so se med pozornostjo celega sveta odigravali povodom volitve predsednika republike na Poljskem.

* **Društvo tiskarnarjev** nam je poslalo daljši dopis o razmerah v naši papirni industriji, ki so precej drugačne, kakor so jih naslikale papirnice v svojih nedavnih objavah. Dopis, ki ga danes zaradi pomanjkanja prostora žal ne moremo objaviti, priglasi prihodnjč.

* **Več srčne kulture** bi bilo treba onim Ljubljancem, ki dajejo v nočeh duška svoji posurovelosti s tem, da prevračajo po Tivoliju in drugod pitnice, na katerih nastavljajo dobri ljudje pozimi hrano za ptice. Policija bi žela gotovo splošno odobranje, ako bi posvetila tem zlikovcem, od katerih bi bili mnogi užaljeni, če bi jim kdo očital nekulturnost, več paznje in jih ne le izročila v roke pravice, ampak njih imena tudi sporočila javnosti.

* **Karitativno delo v Celju.** V zadnji seji ubožnega sveta se je razpravljalo med drugim tudi o obdaritvi celjskih ubožcev za božične praznike. Ugotovilo se je, da razpolaga ubožni svet z vsoto 29 tisoč kron. Ta vsota se je razdelila tako, da je dobil vsak ubožec po 240 K. Ubožci ki ne stanujejo v ubožni hiši, dobijo še primeren kvantum kuriva. Društvo za zaščito dece razpolaga približno s 15 tisoč kronami. K tej vsoti bo prispevalo tudi še mesto večjo vsoto. Revni otroci mestnih in okoliških osnovnih šol bodo obdarovani dne 22. decembra.

* **Tragedija na dnu morja.** Dne 8. decembra je na tragičen način poginil potapljač Gregor Jurič iz Krapuja v Dalmaciji. Njegova družina se je bavila z lovom na korale in morske gobe. Dne 7. decembra jih je vihar prisilil, da so se umaknili v zaliv pri Starem gradu. Tam so čakali do petka ob osmih zvečer. Ker jim je zmanjkalo hrane, se je Jurič v potapljaški opremi spustil v morje, ki je tamkaj globoko 5 do 8 metrov. Ko je poteklo že pol ure so se čutili njegovi tovariši, da se ne javlja. Z grozo pa so takoj opazili, da je gumijeva cev, ki služi potapljalca za dovažanje zraka, počena in napolnjena z vodo. Skušali so ga rešiti. Nezvestnega so Juriča potegnili iz morja. Po daljših naporih, spraviti ga v življenje nazo, so Juriča dovedli zopet k zavesti. Ko je mogel zopet govoriti, pripovedoval je rešeni potapljač svojim tovarišem, kako je, hodeč po dnu morja, nenadoma občutil, da mu teče voda pod potapljaško opremo; istodobno je tudi začutil, da ga vlečejo tovariši na površino, šele kake tri metre pod morisko gladino je izgubil zavest. Komaj je končal svoje pripovedovanje, zgrabil ga je zopet krč in nekoliko trenutkov pozneje je umrl.

* **Požar na Ižanski cesti** in v Kapitelj-ski ulici. V soboto dne 16. dec. ob 21. uri je izbruhnil požar v hiši čevljarja Ivana Petkovška na Ižanski cesti 24. Kako je nastal ogenj, se ni moglo natančno dognati, najbrže pa zato, ker je bil dimnik popolnoma zastavljen s krmo. Istotako tudi dimna vrata. Zgorelo je potrošje in ves inventar, ki se je nahajal tamkaj. Hiša je sicer še porabna za stanovanje. Škoda znaša 150.000 K. In je deloma krita z zavarovalnico. Na kraj neereče je prišla takoj gasilska straža, prost. gas. društvo in gasilno društvo iz Črne vasi. — V nedeljo zvečer se je vnelo v dvornici g. Pavčiča, stanujočega pri Francetu Černvcu v Kapitelj-ski ulici št. 11 v Ljubljani. Gasil-ska straža pa je k sreči ogenj kmalu zadušila in preprečila večjo neerečo.

* **Zavraten umor.** Kakor se nam je nedavno iz Celja poročalo, je bil dne 1. decembra v Dramljah ustreljen skozi okno v svojo hišo gostilničar Miha Pod-

krasnik. Oroginstvo je begaj po hramu-ju našlo morilca, ki se je izdal z razni-mi grozjenimi orožnikom. Morilec je svo-je dejanje že priznal.

* **Okradeni orožniki.** Kakor poročajo iz Zreča na Stajerskem, so doslej neznani storilci vlomili v podstrežje tamkajšnje orožniške postaje ter pokradli perila in drugih stvari v vrednosti 11.000 kron.

* **Mrtvo dete v grmovju.** V nekom gozdu pri Zagorju je posestnik Franc Kovač našel te dni v grmovju mrtvo truplo novorojenega dečka. Kakor se je dognalo, je neka Marija Judež iz Potoške vasi mati najlenega otroka. Osumljen ka pa trdi, da je povila mrtvo dete. Vrši se sodna preiskava.

* **Zaradi odprave telesnega ploda** je bila obtožena pred celjskim okrožnim sodiščem 30 let stara Alojzija Mestinsk, samaka delavka v Zbelovski Gorici pri Konjicah. Zaradi soudeležbe pri tozadevnem kaznivem dejanju sta se istočasno zagovarjala pred sodiščem 37letna babica Frančiška Milnar in 24letni posestnikov sin Fran Javornik. Sodni dvor je pri razpravi dne 16. decembra obsodil Alojzijo Mestinsko na dva meseca. Milnarjevo na 3 mesece, glavnega krivca Javornika pa, ki je pri tej drami fungiral kot ljubimec Mestinske na 4 mesece težke ječe.

* **Morilec svoje žene obsojen na smrt.** Beograjsko okrožno sodišče je obsodilo na smrt 23letnega Stanka Stevanovića, kočijaža, ki je v noči med 26. in 27. septembrom umoril svojo ženo Ilanko s 27 vbodljaji z nožem. Morilec je svoj čin priznal, pač pa je odločno zagovarjal svojo ljubico Cveto, ki je tiščala njegovi materi usta, da ni mogla kričati, ko je sin ubijal ženo. Zločin se je namreč izvršil v temni noči, ko se ni nič videlo, toda morilčeva mati je vseeno spoznala soudeleženko Cveto, ki je bila obsojena zaradi skrivde na 20 let težke ječe.

* **Drzen vlom** se je izvršil dne 17. decembra pri gostilničarju Sodu, vulgo Koželju na Bukovem. Neznani zlikovci so odnesli nekaj veder vina, še večjo škodo pa so napravili s tem, da so pustili, da je vino izteklo v kleti. Zločinci morajo biti domačini, ker so prav dobro poznali vse prostore na velikem posestvu.

* **Tatvina na pošti.** Pred okrožnim sodiščem v Sarajevu se je v soboto vršila kazenska obravnava proti poštnemu asistentu Janku Barbiču, rodom Slovencu, ki si je glasom obtožbe v zvezi s poštnim konduktierjem Paskiewiczem na železniški progi Brod-Sarajevo prisvojil denarno pismo z vsebino 20.000 Din. Barbič je bil obsojen na dve leti. Paskiewicz pa na 3 mesece ječe.

* **Drobne vesti.** Tatovi se preskrbujejo z zimsko obleko. V Hrastniku je bilo posestniku Ignaciju Brvarju ukradeno razne obleke za 20.000 kron v Utiku pa posestnici Mariji Pipan za približno 3000 kron. — Na Vrhniki je bilo Vinku Kunstlu ukradeno kolo, vredno 5000 kron. — V Celju je neznan tat odnesel s podstrešja odvetniku dr. Kalanu in uradniku Wostnigu precej obleke in perila.

* **Veljaki Jugoslavije.** Pod tem naslovom je izdala Umetniška propaganda v Ljubljani mično in vzgojno družinsko igro, ki je po naši vednosti sploh prva naša domača igra, pripravna in namenjena pred vsem za mladino, zanimiva pa tudi za odrasle. V splošnem se igra kot znano »loterija« le z razliko, da se namesto števil kličejo imena veljakov, ki so za slikami označena. Igralec, ki ima na svoji tablici odgovarjajoče okence, prečita glasno življenjske točke, tam napisane, potem pa okence s sliko pokrije. Na ta način se nauče igralci kratkega življenjepisa naših slavnihih mož in njih podobe jim ostanejo trajno v spominu. Slikarska oprema je delo akademičnega slikarja Maksima Gasparića. Cena 35 dinarjev. Dobi se v prodajalni Umetniške propagande v Ljubljani, Sodna ulica 5, pa tudi v knjigarnah in galanterijskih trgovinah.

PRIVATNIM NAMEŠČENCEM.

V zadevi predloženih volitev v Pokoj-ninski zavod je neka skupščina zaseb-nih nameščencev podala v časopisju ob-ja-vo, da namerava kot nekaj represen-tant celokupnega privatnega nameščen-stva Slovenije in Dalmacije nastopiti kot samostojna enota, in se pri tem sklicuje da ima v to pooblastilo zaupnikov vseh panog privatnega nameščenstva. Kot re-presentation velike večine organizacij privatnega nameščenstva Slovenije si šte-jemo v svojo dolžnost, da javnost, oso-bito pa članstvo naših organizacij opozorimo, da naj se ne pusti od nikogar be-gati, temveč, da ostane dosledno svojo-mu dosežanemu delu in postopanju. Mi smo si o postopanju pri teh volitvah po-polnoma na jasnem in se dobobra zave-damo dolžnosti, ki nas vežejo do član-stva naših organizacij in to ne samo v tej zadevi, ampak vedno in povsod. Vsa javnost je lahko prepričana, da ne bo mo podvzeli nobenega koraka ne da bi imeli v to potrebno pooblastilo. Uvide-vamo pa, kar smo že ponovno poudar-jali, da je treba pri teh volitvah enot-nega nastopa priv. nameščenstva in si-cer iz dveh razlogov. Nametiramo s tem Pokojninskemu zavodu do pol mi-lijona izdatkov in pa, ker je enotnost vsled sedanjih gospodarskih neprilik po-trebna bolj kot kdaj prej. Pripravljeni smo za pameten sporazum, vendar ne s posamezniki, temveč samo s prikažetimi organizacijami. Torej če je volja dobra bomo kmalu skupaj!

Ljubljana, dne 15. decembra 1923. Pripravljal odbor Zveze društev pri-vatnih nameščencev Slovenije v Ljubljani

RESOLUCIJE TRGOVSKO-OBRTNE ZBORNICE.

O poteku plenarne seje trgovsko-obrt-ne zbornice smo že poročali. Radi po-manjkanja prostora moremo prineseti re-solucije šele danes. Tajnik g. Ivan Moho-rič je predlagal nastopne resolucije, ki so bile soglasno sprejete:

V gradbenem oziru:

1.) Pozivamo železniško direkcijo v Za-grebu, da takoj prične z gradnjo držav-no-železniških delavnic v Ljubljani, za ka-tere je bil preliminiran kredit že v in-vesticijskem posojilu z zakonom julija me-seca 1921, ki je bil tudi že nakazan že-lezniški direkciji v Zagrebu.

2.) Direkcija za novo gradnjo železnice se poziva, da nemudoma prične z grad-bo prekmurske železnice, in sicer na obeh delih: iz Ormoža v Ljutomer kakor tudi iz Ljutomera v Mursko Soboto.

3.) Zahtevamo čimprej pričetek gradbenih del za železniško zvezo Slove-nije z morjem, ki je zažamčena v zakonu o dolarskem posojilu, in sicer potom po-daljšanja dolenskih železnic preko Ko-čevja na najprikladnejšo točko reške že-leznice.

4.) Predlaga se, da se investicijski pro-gram za omrežje državnih železnic v Za-grebu predloži čimprej skupščini in do-ločijo v to svrhu potrebni krediti.

V obratno tehničnem oziru:

5.) Za popravo pokvarjenih vagonov na državno-železniških progah v Sloveniji naj se pritegne vsa kovinska in lesna in-dustrija, ki je v svoji kapaciteti zmožna znatno pripomoči k obnovitvi voznega parka.

6.) Prometne omejitve naj se izdajajo v sporazumu in po zaslišanju mnenja merodajnih trgovskih zbornic in naj velja kot načelo, da se dá tuzemski produkciji predvsem pa industriji pri prevozu pred-nost pred inozemskimi transporti, ki naj se prevažajo šele potem, ko se je za-do-stilo nujnim potrebam lokalnega prome-ta. Ministrstvo za promet se naproša, da se industrijski vlaki iz Slovenije preko Zagreba izvajajo iz prometnih omeji-tev.

7.) Ministrstvo za promet se naproša, da nabavi za direkcijo Zagreb 20 strojev za vialine železnice.

V komercialnem oziru:

8.) Izdajo naj se čimprej osnovni enotni predpisi in pripomočki za komercial-no službo na jugoslovanskem jeziku, po-sebno železniška blagovna tarifa del I. oddelek A in oddelek B, enotno kilome-trsko kazalo in drugi potrebni enotni predpisi in instrukcije.

9.) V blagovni klasifikaciji naj se vpo-stavi zopet stanje, ki je vladalo v tem oziru pred vojno, ter naj se razveljavijo vse spremembe klasifikacije, ki so nasta-le radi in tekem vojne.

10.) Izdela naj se zvezna tarifa za pre-voz blaga med progami državne železni-ce in lokalnih železnic na eni strani ter progo južne železnice na drugi strani za območje cele kraljevine.

11.) Absolutno potrebno je, da se sedaj veljavni dodatni dobavni roki odpravijo, ker onemogočujejo redno izmenjavo bla-ga, povzročajo korupcijo in nas diskre-ditirajo v vsem inozemstvu.

12.) Z ozirom na kvantni vpliv avstro-jadranske in čehojadranske zvezne tarife za našo industrijo se poziva ministrstvo za promet, da ukrene potrebno, da tudi naša trgovina in industrija dobita podob-ne izvozne in uvozne olajšave.

13.) Ministrstvo za promet se poziva, da pospeši prenos sedežev delniških družb lokalnih železnic, katerih omrežje se nahaja v Sloveniji, v našo državo in da se izvede delitev skupnih lokalnih in izvrši likvidacija bivših deželnihih lokal-k.

14.) Ministrstvo za promet se naproša, da intervenira v svrhu pospešitve defi-nitivne razdelitve bivšega skupnega voz-nega parka.

V administrativnem oziru:

15.) Nujno potrebno je izenačenje pre-mekov železniških uslužbencev v vseh pokrajinah in zboljšanje njih gnotnega položaja, da se omeji odtok kvalificira-nega osebja iz državno-železniške službe.

16.) Zakon o državnem računovodstvu je treba revidirati v smislu sedanjih po-slovnih in gospodarskih prilik in prorač-un sestaviti z vpoštevanjem faktičnih sedanjih materialnih cen.

17.) Poskrbi naj se za to, da se pri oddaji del in dobav za železnice vpošte-va predvsem domača industrija in obrt.

TRŽNA POROČILA.

Tržne cene v Celju. Zadnjih 14 dni v splošnem ni bilo večjih izprememb, sa-mo cene masti, sladkorja in masla so poskočile. Govodina stane kg 36 — 52 K, teletina 56 — 60 K, svinjina 80 — 84 K, slanina 110 — 120 K, mast 132 K, šunka 110, prekajena glava 50, ležik 100 K. Perutnina: pišče 50 — 70 K, kokoši 100 — 110 K, raca 120 — 130 K, puran 400 — 450 K. Divjačina: divlj. zajec 150 — 180 K, kg srne 70 K. Mleko liter 12 K, strovo maslo kg 160 K, čajnega masla kg 240 K, eno jajce 8 K. Pijače: staro vino 40 — 56 K, novo 36 — 40 K, pivo 24 K, žganje 100 K. Kruh kg belega 28 K, črnega 26 K. Sadja je na trgu vedno manj in cene niso stalne. Kg jabolok 10 — 16 K, orehovi 24 — 26 K, suhih če-špelj po kakovosti 24 — 40 K. Speceril-sko blago: kg kave Portoriko 220 K, Santos 144 K, Rio 120 K. Kristalni slad-kor 74 K, sladkor v kockah 82 K, namiz-no olje kg 88 — 100 K, bučno olje kg 120 K, petrolej 24 K, sol 14 K, pšenični škroh 36 K, testenina 48 — 66 K, mliči 56 — 69 K. Moka kg št. 00 26.40 K št. 0 23.80 K št. 2 24.90 K št. 4 23.20 K. Je-

šprenj 21 K, koruzna moka 16.60 K, zdrob 20 K, ajdova moka 30 K, krma: q sladkega sena 900 K, kislega 400 K, slame 500 K. Zelenjave je malo, cene ni-so primerne za zimski čas. Kg krompir-ja stane na debelo 6, na drobno 7 K.

HMELJ.

Na alzaškem trgu cene čvrste. Alza-ški producenti zahtevajo za boljši letoš-nji hmelj precej visoke cene. V Hage-nau in Strassbourgu se razvija redna kupčija. Zadnje dni se je plačeval slab-ši hmelj po okoli 155 — 185 frankov, srednjedobri po okoli 225 — 260 frankov in prvovrstni do okoli 285 frankov za 50 kg. Podobne cene so tudi na severno-francoskih trgih.

— Vsem znanim industrijskim, obrtnim in trgovskim tvrdkam v Sloveniji prične podpisano upravnistvo danes razpošlja-ti »Obrtniški koledar« za leto 1923 s po-zvjetjem 13 Din. Koledar, ki je priročno žepna knjižica, obsega 96 strani najpo-trebnejših podatkov in zanimivega gra-diva za industrijske, obrtnike in trgovce. Posebno potrebni, oziroma poučni so ne-kateri članki, kakor članek o davkih, nadalje o koncesijah, o vlogah pri sodi-šnih itd. Koledar prinaša tudi odločbo, s katero se gotovi predmeti oproščajo uvozne carine, ako jih uvažajo industrijs-ka ali obrtna podjetja za potrebe, ozi-roma vzdrževanje svojih podjetij. — Iz-dajateljstvo torej upravičeno pričakuje, da koledarja nihče ne bo vrnil, ker bi s tem povzročil izdajateljstvo škodo na poštini. — Izdajateljstvo Obrtnega ko-ledarja v Ljubljani.

— Uvoz bolniškega materiala brez pla-čanja carine. Ekonomsko-finančni odbor je odobril carine prost uvoz vsega bol-niškega materiala, ki se v državi ne pro-izvaja.

— Pomorski poštni promet. V promet-nem ministrstvu se vrši te dni konfe-rencja predstavnikov pošte in železnice s predstavniki brodarških družb na Jadr-anu o pomorskem poštnem prometu.

— Imenovanje predsednika avstrijske narodne banke se bo izvršilo najbrže ju-tri, v sredo. Imenovan bo skoro gotovo kak domačin. Mnogo izgledov ima dr. Spitzmüller.

— Avstrijska zlata pariteta znaša od 18. do 24. decembra 14.330 avstrijskih K.

— Minimalna carinska tarifa v Rumu-niji. S 20. dec. stopi v Rumuniji v velja-vo nova minimalna carinska tarifa za države, s katerimi se je na temelju naj-večje pogodnosti sklenila konvencija.

— Južna železnica. Z Dunaja poročajo, da se bo Južna železnica imenovala v bodoče Centralnoevropska južna železni-ca. Avstrijski del Južne železnice bode avstrijske zvezne železnice prevzele v obrat najbrže s 1. aprilom 1928.

— Nemški carinski nadavek znaša od 20. do vključno 28. dec. 189.900 odst.

— Ponovno zboljšanje tečaja marke se v prvi vrsti pripisuje, kakor poročajo v Berlina, na vidik stopajočemu ameriške-mu valutnemu posojilu.

Borza dne 18. dec.

Zagreb, devize: Dunaj 0.1375 - 0.1425, Berlin 1.20, Pešta 3.50, Bukarešt 47, Mi-lan 375 - 379, London 346.50 — 351.50, Newyork 74.50 — 75.50, Pariz 537.50 — 542.50, Praga 228.50 — 231.50, Sofija 54 — 56, Švica 1420 — 1430, Varšava 0.55 — 0.65, valute: dolar 73.50 — 74.50, avstr. krone 0.1375 — 0.1425, češke 225.5 — 228.5, funti 341.50 — 348.50, franki 532.50 — 537.50, lire 371 — 375, švic. franki 1415, elekti: Jadranska banka 360, Ljub. kreditna banka 200, Slovenska 102.50 — 103, Trb. premog. družba 310 — 330.

Beograd, devize: London 347, Pariz 540, Newyork 74.50, Zeneva 1500, Milan 376, Praga 240, Berlin 1.79 — 1.80, Du-naj 0.145 — 0.150, Bukarešt 51 — 53.

Dunaj, devize: Zagreb 174.75 - 175.25, Beograd 699 — 701, Berlin 11.65 — 11.95, Budimpešta 29.20 — 30, London 328.500 — 329.100, Milan 3616 — 3624, Newyork 706.65 — 708.15, Pariz 5344 — 5356, Pra-ga 1947 — 1953, Sofija 539.50 — 540.50, Varšava 3.45 — 3.55, Curih 13.410 — 13.440, valute: dolarji 70.290 — 70.590, levi 518 — 522, n. marke 11.55 — 12.55, funti 327.700 — 328.700, franc. franki 5285 — 5315, lire 3582.50 — 3597.50, di-narji 688 — 692, poljske marke 3.25 — 3.55, levi 384 — 386, švic. franki 13.320 — 13.380, češke krone 1930 — 1940, ma-džarske krone 28.15 — 28.35.

Praga, devize: Berlin 65 — 75, Curih 788.75 — 791.25, Milan 196.75 — 198.25, Pariz 279.25 — 280.75, London 186.25 — 187.75, Newyork 39.80 — 40.20, Beograd 37.25 — 37.75, Sofija 28.30 — 28.70, Du-naj 5.15 — 5.65, Varšava 17.25 — 22.25, Budimpešta 1.50 — 1.60, valute: marke 61 — 71, švic. franki 788.75 — 791.75, lire 194.95 — 195.95, dolarji 38.30 — 38.78, dinarji 34.75 — 35.25, poljske marke 18.5 — 23.5.

Curih: Berlin 0.09, Newyork 527, Lon-don 24.52, Pariz 40.10, Milan 27.10, Pra-ga 15.20, Budimpešta 0.2275, Zagreb 1.35, Bukarešta 3.05, Varšava 0.0325, Dunaj 0.0075, avstrij. krone 0.0076, Sofija 3.90.

Berlin: Italija 30.922 — 31.048, Lon-don 28.428.75 — 28.571.25, Newyork 608.4

Nosite zaradi
njihovih velikih
prednosti

PALMA

kaučuk pot-
petnike in pot-
plate

215

Mali oglasi

stanje do 20 besedi Din. 5.—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, doplačevanja, se
premišljajo do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi s
znakom.) Na uprejanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znanima za odgovor.

Službe

Trgovec, 4314

27 let star, ki je že dlje časa
vodil trgovino z mešanim bla-
gom, z dobrim nastopom,
varen tudi nekoliko manipu-
lacije z žganjem, išče službe
kot poslovođa, skladiščnik
ali potnik pri večjem podjetju.
Naslov v upravi «Jutra».

Godalni orkester 4225

išče kapelnika. Ponudbe pod
«Orkester» na upravo «Jutra».

Iščem službe 4217

kakoršnokoli pač, zmožen
slovenskega, nemškega, ita-
lijskega jezika v govoru in
pisavi. Vzemem vsako mesto
bodisi v Ljubljani ali na de-
želi. Zaposlen sem bil kot
skladničnik in samostojen od-
govorni uradnik pri večjih
trgovskih. Sem zmožen kajgo-
voštva in korespondence.
Pismene ponudbe pod «K. P.»
na upravo «Jutra».

Nadučitelj v pokoju,

zdrav in delaven, zna štiri
jezike, muzikalen, lovec,
sprejme pisarniško ali drugo
mesto v kraju ali bližini
srednje ali meščanske šole,
proti stanovanju ali kurjari.
Naslov v upravi «Jutra».

Knjigovodja,

absolvent trg. akademije, z
velikim prakso, išče odgovor-
nega mesta. Gre tudi na
deželo. Cenjene ponudbe
pod «Dobra moč» na upravo
«Jutra».

Lokali

Trgovina 4277

z mešanim blagom in de-
željivki prodam takoj v in-
dustrijskem trgu na Štajer-
skem. Prevzeti je celo zalogo
in inventar, ki je moja last.
Lokali v najem. Zgledati se
je do 24. decembra 1922.
Naslov v upravi «Jutra».

Redka prilika.

Dobro idoča trgovina z me-
šanim blagom, z lepimi veli-

kim poslojpi na zelo pro-
metnem kraju na deželi, se
radi družinskih razmer takoj
ugodno proda. Išče se tudi
družabnik, oziroma v račun
se vzame malo posestvo.
Pismene ponudbe pod «Stal-
nost» na upravo «Jutra».

5000 kron nagrada

dobi, ki preskrbi mirni stranki
s tremi družinskimi člani
stanovanje, obstoječe iz 2 do
3 sob s kuhinjo, pritlikinami
in, če mogoče, s kopalnico,
tudi v novi zgradbi. Cenjene
ponudbe je poslati upravi
«Jutra» pod «Mira stranka».

Soba, 4259

čedno meblirana, z električno
razsvetljavo, po možnosti v
sredini mesta, išče se 1. ja-
nuarjem ali takoj soliden,
miren bančni uradnik. Ce-
njene ponudbe pod «Soliden
uradnik» na upravo «Jutra».

Kupim

Pozor! 4315
Kupujem stare obleke, čevlje
in pohištvo, itd. Grem tudi
na dom. Martin Dramé, Ljub-
ljana, Sr. Jakoba nabrežje 29.

Pisane

Sloveške zbirke 4315
grških, rimskih, bizantinskih
in jugoslovenskih starih no-
več prodajam (tudi na drobno)
ali dam v zameno za zbirke
ali posamezne pismene znamke
iste vrednosti. Kupujem, za-
menjam in prodajam znamke
(zlasti jugoslovenske in ukra-
jinske) ter vsakovrstne stare
norve. Dragutin F. Nuber
iz Osijeka, Hotel Štrukelj 1/2.

Bukova drva 4201

na drobno in na debelo pro-
daja, dostavlja ista na dom
ter žaga drva lesna družba
«Ilirija», Ljubljana, Kralja
Petra trg 8. Telefon 220.

Pletene ženske svitarje,

šale in drugo zimsko obleko
iz domače in baneške volne

po konkurenčni ceni se dobi
ali naroči pri Alojziju La-
zarju, strojno pletenje. Zi-
rovica 35, Gorenjsko. 4235

Makovo soto
za potice nudi po nizki ceni
Sever & Komp., Ljubljana,
Wolfova ul. 12. 4301

Dva

nova pisalna stroja,
se radi opustite pisarne jako
ceno prodasta. Naslov v upra-
vi «Jutra». 4295

Ugodna božična prilika!

Proda se po zelo ugodnih
cenah: 1. lep umivalnik iz
marmorja; 2. crepe de chine
plesna toaleta in damska drap-
cestna obleka; 3. knjige (fi-
losofija). Naslov v upravi
«Jutra». 4311

Turške srečke

po 400 zlatih frankov, naj-
boljši pod mednarodnim jam-
stvom in mednarodno kon-
trolo stoječi papirji, igrajo
do leta 1974. z vedno večjo
gotovostjo, vsako leto šest
zrebanj z glavnimi dobki
po 400 in 200 tisoč frankov
v zlatu in mnogo drugih
dobitkov (vsaka srečka za-
dane), proda ali zamenja za
blago ali živež samo radi
slabe plače državni uradnik.
Pisma pod «Ugodno», poštno-
ležeče, Ljubljana. 4245

Ribe za praznike.

Trgovka Ivana Florjancič,
Vodnikov trg, Ljubljana, ima
na razpol go od 19. decem-
bra nadalje vsako množino
ššuk in karpov najbolje kva-
litete. 4259

Pisane

Išče se posojilo 4303
po K 700.000 — na vrednostno
posvestvo po K 1.500.000 —
proti vknjižbi na prvo mesto
10% obresti, prostim si no-
vanjem, po kurzu veljavi ra-
čunjenju. Ponudbe pod «Sigur-
nost» na upravo «Jutra».

Klinika za punčke

(lutke), Nunska ulica 19/II,
sprejema v popravilo vsako-
vrstne punčke vsak dan od
2. do 7. ure popoldne. 4267

Najlepše darilo
na božičnem drevescu
je neoporekljivo

Vodič kroz Slovenijo

500 strani, 75 slik, 7 zemlje-
vidnih kart. Cena 110 Din.

Dobiva se pri trvdki

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Miklošičeva cesta 16
kakor tudi v vseh drugih knjigarnah.

Iščem kapitalista

za realno dobro kupčijo. V železninski
stroki izvežbani imajo prednost. Po-
nudbe pod «Grodol» na Anončni
zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna
ulica št. 5. 4310

Proda se

po ugodni ceni šupa, z opeko krita,
15x9 m, pripravna za delavnico ali
kaj silinega. — Pojasnila daje Josip
Slejško, Zgor. Šiška 82.

Notarskega substituta

sprejme 4300

notar Kramer v Dolnji Lendavi.

Okrog 1000 m³ smrekovega, jelovega in bukovega lesa

od 40 cm dalje, v neposredni bližini mesta
Kočevja in železniške postaje, lahko do-
stopno, se na debilu proda do 24. t. m.
Pojasnila daje gospa Ana Faber, Ko-
čevje, hotel «Trst». 4314

Trgovino in gostilno

išče v našem mlad, izurjen in dobro
vpeljan trgovec, prikupljive zuna-
njosti, ki je valed družinskih razmer
primoran iskati drugje eksistence.
Pri ugodni priliki tudi zakonska zve-
za ni izključena. Ponudbe prosim na
upravo «Jutra» pod «Sreča te čakaa».

Knjigovodja bilancist

dovedaj uslužben kot glavni knjigovodja v
velikih industrijskih podjetjih, išče službo.
Cenjene ponudbe pod «Samostojna moč» na
upravo «Jutra». 4293

Strojna oprema elektrarne

t. j. Francisova turb. z olj. regulatorjem,
uporabna za 4 do 8 m padca in 1200
do 2000 litrov vode, 40 KW gene-
rator in transformator 220/220 Volt
z razvodnico, se skupaj ali posa-
mežno takoj proda. — Dopisi:
Ljubljana, poštni predal 152.

Znižane cene

pri
A. Sinkovic nasl. H. Soss
Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Jakob Mrzlikar

Ljubljana — Vič 94

priloga

izposojevanje koles, dalje veliko
zalogo ohranjenih in rabljenih koles
ter gumija.

Avtomobile kolesa, motorje pnevmatiko vseh vrst olje, bencin

in druge potrebščina ima vedno v zalogi
F. Floriančič
Ljubljana.

Ustanovljeno

1868

C. J. H.

Prepričanje se o cenah v mojih katalogih

[galoše]	[hlače]
[sviter]	[čepice]
[gamaše]	[brisače]
[rokavice]	[modriki]
[steznike]	[dokolenke]
[nahrbtnike]	[žepne robce]
[nočne srajce]	[perje in puh]
[snežne levlje]	[vezene robce]
[vezeno perilo]	[svilnate robce]
[povojn. gamaše]	[kopalne plašče]
[damske jopice]	[jutranje čepice]
[volnene jopice]	[volnene čepice]
[otroče obleke]	[ovratnike, manšete]
[gumbe za manšete]	[kombinirane za dame]
[batistasto perilo]	[flanelaste srajce]
[naramnice, podveze]	[predpasnike za dame]
[športne potrebščine]	[volnene trikot-krila]
[volnene trikot-hlače]	[moške volnene jopice]
[otroče Tetra-perilo]	[fine otroče vozičke]
[moške športne čepice]	[svilena spodnja krila]
[kuhinjski predpasniki]	[velika izbira kravata]
[volnene in svilene šale]	[prisilno Jager-jevo perilo]
[cele opreme za novorojenca]	[predtiskarija za ročna dela]

Prepričanje se o cenah v mojih katalogih

C. J. HAMANN, LJUBLJANA, MESTNI TRG 8

Redka prilika!

Prodaja se skoro nova i moderno gradjena kuća trokatna sa ulice
i u dvorištu na najlepšem mestu u Zagrebu u blizini državnog kolodvora,
Šenoine ulice. — Kupac može i stan dobiti. — Pismeni upiti Zagreb
Pretinao 118, a usmeni Šenoine ulica 16/II. kat Josip Pavešić. 4264

Za božične praznike

priloga najfinije specialitete ruma:

Cognac-rum, Citron-rum, Orange-rum.

Kupujemo rabljene prazne steklenice za konjak
vsake velikosti po najvišjih cenah.

„ALKO“, veletrgovina z žganjem, družba z o. z.
Ljubljana, Kolizej.

MARASKINO MORPURGO.

Cašica tega delikatnega likera je nepopisen užitek!
Priporočamo: Cognac Dalmatia Medicinal in druge
izbrane likerje, žganja, ekstrate in sirupe.

Prva odlikovana dalmatinska parna destilacija

V. MORPURGO, SPLIT

Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova 9.

Knjigarna in trgovina
z umetninami ter muzikalijami

lg. pl. Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Miklošičeva cesta 16

priloga p. n. občinstvu svojo

raznovrstno, z mnogimi novostmi pomno-
ženo zalogo knjig vseh znanstvenih strok,
umetnih del in muzikalij.

Javna dražba.

V petek, dne 22. decembra 1922 dopol-
dne ob 11. uri se vrši javna dražba
enega vagona češkega sladkorja
v kockah v skladišču R. Ranzingerja v
Ljubljani.

Vreče, drobno sol

in vse specerijsko blago nudi po naj-
nižjih cenah trvdka
SIRC-RANT, KRANJ.
Kupuje tudi poljske pridelke in
suhe gobe po najvišjih cenah. 4351

Kamenolom

dva orala, za industrijo cementa in
gradbenega kamenja, blizu kolodvora,
se proda.
Pojasnila daje pisarna dr. Flego,
Kočevje. 4252

Razno perilo

za dame, gospode in deco
84/1 priloga trvdka
A. & E. Skaberné Ljubljana
Mestni trg 10

Kupijo se dobro ohranjene

steklenice

od kolinske vode, parfumov itd.
I. C. KOTAR 4275
drogerija
Wolfova ulica št. 3.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. 20.
se priloga za vsa v to
stroko spadajoča dela. 40

Naznanilo.

Lovro Pičman

stavbeno in galanterijsko kleparstvo in vodovodna instalacija
Ljubljana. 4309

Naznanjam cenjenim naročnikom, da sem se vsled podiranja delavniških
prostorov v Kolodvorski ulici št. 39 preselil začasno v Streliško
ulico št. 29 ter se najvljudneje priporočam za nadaljnja naročila.

Zahvala.

Vsem, ki ste našega predobrega in nepozabnega
soproga in očeta

Ivana Jermana

spremili na zadnji poti in mu izkazali poslednjo čast,
izrekamo najlepšo zahvalo. Posebej pa zahvaljujemo za
mnogoštevilne dokaze iskrenega sočuvstva, za darovane
prekrasne vence in za ganljive žalostinke.

V RADOMLJAH, 18. decembra 1922.

Žalujoča soproga in otroci.

4305

124